

Bakan näme?

Category: Kitapcy, Türkmen dili
написано kitapcy | 22 январа, 2025
Bakan näme?

Söz manysyn biler bolsaň...

► BAKAN

Peýrewе gürrüň yzçylyk hakyndaky söhbede syrykdy. Gürrüňe gatnaşyp oturanlaryň biri:

– Men-ä yzçylygy ullakan bir sungatdyram öýdemok. Sebäbi edil adamyň barmagynyň yzy ýaly bir düýäniň yzy ikinji bir düýäniň yzyna meňzemeýär. Özem hemme tapawut bakanynda – diýdi.

Oturanlaryň biri eşitmedimi ýa anyklasy geldimi:

– Bykynynda diýdiňmi? – diýip sorag berdi.
– Ýok, bykyn diýemok, "bakan" diýdim. Näme bilmeýäňizmi, malda bykyn başga, bakan başga zat ahyry – diýip, gürrüň berip oturan hetjykläp gaýtalady.

Bakanyň nämeligini bilmeýän kän ekeni. "BAKAN" çarwaçylyk, maldarçylyk bilen meşgullanýan ýerlerde işjeň ulanylýan söz. Özem düýe, at, eşek, sygyr ýaly iri mallar babatynda ulanylýar. Çarwaçylyk bilen meşgullanýan obalarda bu sözüň manysyny düşündirip oturmagyň hajaty ýok. BAKAN sözi käbir şiwelerde "BAKALAK" görnüşinde hem ulanylýar.

■ Eýsem, BAKAN näme?

Düýe, eşek, at ýaly haýwanlaryň toýnagynyň aşagynyň yz tarapynda çukurjyk bar. Ana, şol çukurjyga hem "Bakan", kähalatlarda "Bakalak", "Bakan çukur" diýilýär. Ýeri gelende aýdylsa, düýäniň dabanyndaky ýumşak ete hem "bakan eti" diýilmesi bar. Düýäniň bakan eti, malyň dili, bagry, öýkeni ýaly özboluşly tapawutlanýar. Bakan etinden ýöriteläp nahar bişirýän adamlar hem bar. Bakan çorbasynyň kellebaşagyň ýa-da beýleki çorbalaryň tagamyna meňzemeýän özboluşly tagamy

bar.

Bakan sözi diňe maldarçylyk, esasanam, çarwaçylyk bilen meşgullanylýan ýerlerde işjeň ulanylýar.

Şöhrat ABDYÝEW,
žurnalist.

turkmendili_2016

Türkmen dili